

[A. C. D. Petersen.]

de sjællandske Husmænd — jeg skal naturligvis ikke gaa i Rette med det ærede Medlem, fordi han ved at hævde sin personlige Mening sætter sin Fagforeningsprestige over Styr, det er noget, som ikke er mig saa overmaade fremmed —, denne Modstand har den højtærede Landbrugsminister jo lykkelig overvundet. Men Venstres Tilslutning ved den højtærede Minister jo ogsaa er nødvendig; ellers kan Lovforslaget ikke komme gennem Landstinget. Fra konservativ Side venter den højtærede Minister jo ingen Støtte i denne Sag; derfor ignorerede Ministeren jo ogsaa i sit Svar den konservative Ordfører helt og henvendte sig udelukkende til det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal, skønt Venstres Ordførers Argumenter jo var god, gammel konservativ Tale og slet ikke den Venstretale, som stod i Forbindelse med eller i Fortsættelse af Udtalelser af fordums Ordførere fra Venstre, Udtalelser, som vi kender dem fra forhenværende Medlemmer af det høje Ting: Brorsen, N. P. Jensen, Vilhelm Lassen og mange flere. Der har allerede været fremført mange Citater af disse forskellige Politikere, og jeg skal ikke paa nærværende fremrykkede Tidspunkt opholde det høje Ting med flere.

Set tilbage paa disse Udtalelser er det forstaaeligt, at den højtærede Landbrugsminister havde ventet en noget mildere Vind end den Østenvind, der strygende fra de russiske Stepper nu har stivnet Venstre i denne Sag. Det maa jo være med en underlig Følelse, at ærede Medlemmer af Venstre i dette høje Ting, som ogsaa var Medlemmer af Folketinget i 1918—19, har hørt Udtrykkene, der i Sandhed var ramrende og velplacerede, saasom Russerpolitik, Grundlovsbrud, Principper, der først en Gang fastlagte vil være et Stød i Hjertekulen paa Landbruget. Jeg tænker her paa de ærede Medlemmer, de Herrer N. Neergaard, Pinholt, Slesbager, Jensen (Broby) og Thorhauge.

Ved de Forhandlinger, der tog deres Begyndelse her i Folketinget den 26. Februar 1919, lød der slet ikke fra Venstre saadanne Kraftudtryk, men her gik Venstre sammen med Radikale og Socialdemokrater om at nedstemme det Ændringsforslag, som blev stillet af Udvalgsmedlemmerne fra konservativ Side, de ærede Medlemmer Hr. Ulrich og Hr. Korsgaard, gaaende ud paa at forkaste hele Ekspropriationsforslaget og vedtage et helt nyt Lovforslag, for hvilket Hovedsynspunktet var

„at Staten skal skaffe sig Jord til Husmandsbrug, dels ved Lov om Salg af

Præstegaardsjord, dels ved Lov om Len og Stamhuse og dels ved Køb i det aabne Marked, paa hvilken Maade Efterspørgselen efter Jord efter Forslagsstillernes Mening fuldt ud vil kunne tilfredsstilles.“

Dette Ændringsforslag var Venstre med til at forkaste i 1919. Det vil nu i det Udvalg, vi venter nedsat om de foreliggende Lovforslag, atter blive stillet fra konservativ Side, og vi vil saa haabe, at Venstre ogsaa paa dette Omraade har lært, hvilken Værdi der ligger i konservative Synspunkter. Et af vore gamle Ordsprog siger, at Hunden vender sig mod sit eget Spy. Der ligger en dyb Sandhed i dette gamle Ordsprog. Ogsaa Menneskene foretager undertiden Ting, som man senere med Afsky vender sig imod.

Venstre var med til i 1919 at anerkende Ekspropriationsbestemmelser udover Grundlovens § 80 ved i Landstinget den 18. September 1919 at vedtage § 4 med omtrent ordret samme Ekspropriationsbestemmelser som dem, der findes i § 5 i det af Landbrugsministeren nu forelagte Lovforslag, og til at anerkende Bestemmelser om offentligt Fæste, som Venstre anerkendte ved ikke ved tredje Behandling at stemme imod det Forslag, der blev til Loven af 4. Oktober 1919.

Disse Afstemninger viser klart, at Venstre har anerkendt det Princip, om hvilket det ærede Medlem Hr. N. Neergaard paa Venstres Landsmøde i Odense for fire Dage siden udtalte ifølge Referat i „Eyens Tidende“, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil citere:

„dernæst er der den forelagte Ekspropriationslov, den er et Stød i Hjertekulen paa Landbruget. Den truer det arbejdende Landbrug mere end noget andet, og er først Princippet fastlagt, er der ingen som helst Sikkerhed for, at man for Ekspropriation vil blive staaende ved 50 eller 40 ha Land.“

Nej, det er rigtigt. Princippet een Gang knæsat er saa farligt, at det sikkert vil brede sig ud i langt videre Kredse end dem, der er taget Sigte paa ved nærværende Lovforslag. Derfor er det uforstaaeligt, at Venstre paa et givet Tidspunkt har anerkendt det, men dette har Venstre altsaa gjort i 1919. Da anerkendte det Princippet ved Ekspropriation først at skaffe Jord til Veje for indeklemt Bybeboere, medens Venstre stod delt i Folketing og Landsting med Hensyn til Hjælp til indeklemt Landboere. Nu er der vel ingen Tvivl om Venstres Stilling, nu gaar Venstre imod hele Princippet, baade for indeklemt Byboeres og for indeklemt Landboeres Ved-